

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az átalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Bonyodalmak.

A napokban korszakalkotó dolog történt, mikor a kereskedelemügyi miniszteriumból utjára kelt az autonóm vámtarifa tervezet. Lehet, hogy lesz belőle valami, lehet hogy nem lesz, de már maga a tervezet kidolgozása is történelmi esemény, állami önállóságunknak törvényben gyökerező dokumentálása.

Ezt az elaborátumot ki kellett adni a kereskedelmi miniszteriumnak, hiszen a provizórium kérdésénél nyíltan bejelentette a háznak a kormány, hogy ha máj. 1-ére be nem nyújtja a kiegészítési javaslatokat, akkor az önálló rendelkezés életbe lép, a második provizórium kérdésénél pedig Enyedi Lukácsnak, egy ismert befentes kormánypártinak az indítványát magáévá tette a kormány és a ház, mely szerint a kereskedelmi miniszter ki fogja dolgozni az önálló vámtarifa tervezetét.

Mit tett Dániel? Kidolgoztatta azt, amire kötelezve volt. Kiadta a tervezetet, mint anyag gyűjteményt.

Ez a dolgozat már vámsorompó? Dehogy. Talán törvény, melynek nyomán a vámsorompó terem? Szó sincs róla. Talán törvényjavaslat vagy tervezet? Még az sem. Pusztá akadémiás értekezés nyomtatásban, melyet elő lehet rántani ha valaha sor kerül rá, vagy egyszerűen félre dobni és új alapon mást készíteni, ha kell. Miért rohant hát rá éppen a li-

berális sajtó olyan mohón? Honnan az a nagy fordulat, hogy éppen az ellenzéki lapok irnak róla tárgyilagosan, szenvedély nélkül s a liberális, kormánypárti, sőt szubvencionáltak pedig szenvedélyesen a legszélőbb személyeskedésig menve. Mert a Pester Lloyd, a kormány jól táplált felhivatalosa vetette fel ezen elaborátum születése alkalmából, hogy: Miért miniszter Dániel?

Azt hisszük meg lehet találni a harag magyarázatát.

Hogy a liberális sajtó a 67-es alap megingásától félne, azt nem gondoljuk. Hiszen ez meglehetősen lágy alap e pártnál. Emlékszünk rá mikor egy „nagy“ kormánypárti férfi kijelentette, hogy eszménye a 67-es alap rideg fenntartása és emlékszünk rá, hogy a királylyal szemben a nagy liberális kormánypárt majd nem oppozícióba ment a Khnen-Idérváry miniszterelnöki jelöltsége idején, sőt elég hangosan emlegette a közjogi oppozícióba való átlépését.

Ily körülmények mellett, ha érdekből védik, vagy eldobni is készek ez alapot, inkább érdek csoportnak, mint elvi alapon álló tábornak kell vennünk ezt a pártot.

Azt sem igen lehetjük, hogy ez elaborátumtól való irrtázás és nyomán feltámadt izgalomnak az volna az oka, mint ha az anyag gyűjtemény vagy elaborátum rossz visszahatással volna a kiegészítés ügyére. Hiszen éppen Thun gróf, mint

nagy ágyut, mint aduttot vágta, marakodó osztrák pártok elé, beülhetek meg, vagy kárpátok már észhez, ime jön a mumus. az önálló magyar vámterület. Arról Thun nem tehet, ha jobban neki bömoltak az osztrákjai, mint gondolta, hogy még ilyen fenyegetés sem fog rajtuk. Mi azt hisszük, hogy éppen ezen elaborátum megjelenése lehetővé volna legjobb csillapító hatással oda át a pártokra és így éppen ez lehetővé volna okozója a kiegyezés gyors lebonyolításának.

De hogyha e munkálatot jól átnézzük, figyelmes vizsgálat mellett felesillámlik itt-ott a gazdasági érdekek védelme, a sokszor felpanaszolt nagy malmok üzemlének korlátozása és a merkantilizmus bezűgésének elmaradása. A Lloyd első sorban merkantil és minden egyéb csak ezután: a liberális sajtó szintén az uralkodó áramlat zsoldosa, azt hisszük itt az oka a keserű könnyeknek és a klikkek marakodásában.

Nem az a baj, hogy a bécsi német lap előbb tudta meg tiz percetel, vagy egy órával a munkálat tartalmát, többször is volt már ugy, hogy a kormány terveiről ebből a bécsi lapból értesült a magyar publikum: sem az, hogy ki lett adva ez a munkálat, ami elvégre is igen jünbor dolog és boldogság volna vérmes reményeket fűzni hozzá: de meg „muszáj“ is volt kiadni: hanem az, hogy Dániel észrevette a gazdálkat. Ez szokatlan jelenség és veszedelmes precedenst alkothatja a

Hideg, téli estén a meleg szobában.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Írta: Törzsök Vilmos.

Mikor eljött a szent este, az öreg gazda búzából, rozsból, árpából és zabból néhány márknyi keveréket csinált; a tügyasztal közepén körbeterítette, fiatal menyecske — nyilván az öreg leánya vagy menyé — hófehér vászonnal leterítette. Igyen feldisznítve állott az asztal a szent nyolczad alatt és az étékfogó minden falatot — hiven a régi, jó szokáshoz — a jószág keverék fölé helyeztetett. Oktáva estéjén a vacsora után felkelt a jó öreg, a keveréket új zomborkába gondosan, az utolsó szemig bele-takarította, kivitte az istállóba s a legifjabb bornyueskának, miután szeliden végigsimogatta, pompás csemegéül odanyújtotta.

A kis karácsonyfa még mindig az ablak-közben állott. Elégett gyertyácskák viasztövei pár lemez aranyfűst, piros pántlikából hevenyészett csokrok valának fogyaték ékességei; mert hát azt a sok aranyos diót, mogyorót, a piros almákat, a furesábbnál-furesább alakú bábokat rég elpusztította a falánk apróság.

Az öreg gazda a szerszamos szekrényét kinyitja, szeget, kalapácsot vesz ki belőle, a karácsonyfát kiviszi s néhány ütással a kutkávához erősíti.

Ezzel véget értek az ünnepek. Gondolatokba mélyedve ballag vissza az öreg, talán épen azt forgatva galambosz fejében

ha rejte számára méhében még egyeb ünnepeket a kötes jövendő.

Bent a szobában, ülve a széles, kényelmes löczán, az asztal körül, a kályha mellékén a számos család néhány falura jött legény, a korosabb szomszéd lesik az agg szót régibb, szebb idókról.

***

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy ember. Ki volt, mi volt, hogy hívták? Ne kérdezzétek. Elég ha tudjátok, hogy ez a furesaság. a mit elmondandók róla, nagyregeen esett meg: abban az időben, mikor az emberek, hogy ember lehessen, két bőrre vala szüksége: a a maga bőrére, meg egy kutyabőrre . . .

Hej, nem itt esőrgött ám akkor a kanális a kertek aljában! Háromezer holdnyi rétséget és nádast hasított keresztül a szive közepében!

A temérdek fűben és kaszálóban vigan bujkált a fogoly, a pitypalatty; ten a levegőben vad madár huzott; a taréjos kigyó kiki-pezdült a heves partok meleg zombékjútól; míg a tiszta, átlátszó folyóban, a nádak ereiben pirosszárnyu halak éltek mód nélkül gondtalan életet.

Az időben mégis, miről emlékezem, esüendes volt a tájék. Hideg tél borította rája csillogó bundáját, kirakva itt-ott, a hol éppen illet, jéggel, zuzmarával, mindmegannyi ékes, fényes paszomántal.

Hó horította a tavak, erek jegét, hó foglalta el a nádak közeit; sőt az egyenes, sugár, büszke nádak milliói is felfogták bolyhos czi-

merükkel az egyre hulló nehéz hópehelyt s terhe alatt majdnem pattanásig meghajolva bódoltak a tél vad hatamának.

De bár esendben nyugodott a rétség, annál nagyobb árma verte föl a falut.

Éppen vizkereszt délutánján három nyalka huszár rigtatott be a faluba, előrendték az öreg Sárközi bundáját s nem törődve hideggel, hóval, elkezdtek táncolni faluhosszat a toborzót.

Egész falu a kapukba tödült: sőt maga a mogorva öregbíró, nemes Szentpétery Pál úram is magára vette báránybőr bundáját s feleséggel, legényfiával együtt az utcaajtóban leste, várta a esodát.

Gyere pajtás katonának.

Jobb dolgod lesz mint apádnak! —

rikkantott az egyik verbunkos s összeítve rop-pant taréju sarkatyuját az öregbíró előtt, megkínálta a kezében levő pintesből a bíró — fiát.

Hiába hunyorgatott az öreg, a legény elfogadta a kínálást s jót huzott a pintesből . . .

A mint a faluvégre értek a huszárak, a szélsőházi zsellér figyelmeztette a káplárt, hogy arra nyugot felé mintha valami sokadal-mat látna.

A káplár szemeihez emeli kezét, majd hirtelen földhöz üti a kezében levő pintest s társaival együtt eszeveszett futásnak ered a kocsmá felé.

Itt azután lóra kaptak s vágatva elmenekültek.

Nemsokára töméntelen számu, fényes, ragyogóvéru sereg vonult át a falun, utánuk a

jövő politikájában, melyet a szocializtikus zavarok is erősen rángatnak régi rozoga utjain, hát blokirózni kell ezt a veszélyes uttörőt, hogy más el ne hagyja a járt utat a járatlanért.

Mi pedig azt feleljük a felvetett kérdésre „miért miniszter Darányi“, azért, hogy ne a Pester Lloyd vagy más lap okvetetlenkedése által vezette magát, hanem tegye férfiasan azt, amit a nemzet javára jónak ítél s amiért ő a felelős, nem a támadó.

POLITIKAI HIREK.

— **Allamtitkár jelöltek.** A kereskedelemügyi miniszteriumban kiűtött válság következtében Vörös László államtitkár lemondásának az elintézése hamarabb történik meg, mint ez várható volt. A lemondás már elő van terjesztve a koronának, úgy hogy Vörös László fölmentése állásától legközelebb várható. Komoly jelölt kettő van az ilyen megüresülő államtitkárságra a kereskedelemügyi miniszteriumban. Az egyik **Kilényi** Hugó miniszteri tanácsos, a kinek munkáját, az autonóm vámtarifá-tervezetet a vámerkezlet tanácsolja. Miután a legközelebbi jövőben a kereskedelmi és vámtárgyalások képezik a kereskedelmi miniszterium főfeladatát, Kilényi jelöltségét ezzel a körülménnyel indokolják, lévén ugyanis a külkereskedelmi osztály vezetője. Szóban van még **Schmidt** József miniszteri tanácsosnak, a szabadalmi hivatal miniszteri tanácsosának államtitkári jelöltsége. A kinek változatos hivatali pályája kezdődött a Wekerle miniszteriumában, folytatódott a lótenyésztési ügyosztályban a földmívelési miniszteriumban, innen pedig áthúzódott az országos kiállítás igazgatóságának az élére s ma pihen a szabadalmi hivatalban. Úgy beszélnek, hogy Schmidt államtitkárságával akarják megadni a miniszteriumnak azt az agrár trimbert, a mely a megváltozott viszonyok következtében immár ebben a miniszteriumban is nélkülözhetetlen. Igaz, hogy Schmidt József kaleidoszkopszerű pályájában agrár-stáció is volt s ez összeesik a Közletken inszenzált reform-mozgalommal, a melyet a független gazdák mozgalma díszösen összetört. Azóta igen sok történt az agrárpolitika terén s jellemző, hogy Schmidt József ezekről nem vett tudomást, mert hogy

gyalogkatonák egész ezrei lépdeltek, majd ismét tüzekre vontatták hosszú sorban nehéz, haláltokádó ágyukat.

Már leszállt az est s a rétfalusiak nagy tömegekbe verődve beszélgetik a nap eseményeit. Agydőrej hallatszik. A fél égboltozat vérvörös színt kap. A harangozó s toronyba siet s onnan kiáltja le, hogy a szomszéd Iharosban tűz van. Az egész falu a templom-dombra siet s innen nézi, mint borul lángba a szomszéd falu, hallgatja az ágyuk földrengető bömbölését, a puskák színetnélküli ropogását, száguldó paripák nyerítését, szás és szás halálkiáltásait.

Másnap, már kora hajnalban leégett, ruhátlan, koldussá lett iharosi német családok érkeztek Rétfaluba.

Szentpéteryéknél is megtelepedett egy háromtagu.

A jó nemes asszony kinyitotta az ősi almáriomot, sorra szedegette elő a meleg, sujtásos, régi divatu bekecsket, cifra viganókat, próbálgatva nagy-nagy műértéssel, melyik illik az asszonynya, melyik a lányára. Néhány nap múlva egészen otthon érezte magát a menekült család. A könnyek felszáradtak, a gondok is elmúltak nap-nap után; bár a tél példátlan dühöngött és a medve is elfordult a másik oldalára (rossz idő lévén gyertyaszentülökör.)

Kiadatott tehát a bíró parancsa: „Mivel tettzett az Istennek igen kemény telet bocsatani bűnös szolgálóra, azonfölül szerencsétlen felebarátaink is ránk szorulnak s ezért is, azért is majdnem minden háznál fogyaték a drága tüzelő, e háborus időben,

egy igen jelentékeny tényt említsünk, gazdaitelünk új kiadását közre merete bocsatani, annélkül, hogy a szövetségi ügyet befoglalta volna. Az agrár-politika szempontjából minden esetre érdekes figyelemmel kísérni az áramlásokat, a melyek észlelhetők e pozíció betöltésénél.

— **A szombathelyi szocialisták.** A szombathelyi „elvtársak“ szervezkedő gyűlést akartak tartani s hogy szavuknak a néppártiak előtt fogantja legyen, azt híresztelték, hogy erre a gyűlésre Major Ferenc néppárti országgyűlési képviselő is meg fog jelenni. Azt akarták ezzel elérni, hogy a szocialistákat úgy tüntessék fel, mint a kikkel a néppárt rokonszenvez. Major Ferenc különben illyesfajta gyűlésekre el nem ment volna, még ha megníváltak volna is. A néppárt, bár a szavazati jog kiterjesztését és a választási törvények becstelés és méltányos revízióját komolyan és határozottan követeli, a szocializdemokrácia ugynevezett „vezetői“-vel még csak szóba sem állhat. Mi a népnek kenyeret, jogot és hitet követelünk. A szocializdemokraták pedig egy messzemenő elérhetetlen utópiaját kergetik s míg teli torokkal hirdetik, hogy a vallást nem bantják, tényleg mindenütt az atheizmussal és az istentagadó elméletek hirdetőivel haladnak karöltve. Különben a gyűlés nem sikerült. A szocialisták ugyanis hogy az engedélyt annál bizonyosabban megnyerjék, bejelentették Major Ferenc dr. országgyűlési képviselő megjelenését is a gyűlésen. A gyűlést ennek következtében megengedték. **Isten** Gyula polgármester azonban élve a gyanuval, hogy ez csak a szocialisták fogása akar lenni, megvonta az engedélyt azzal az indoklással, hogy a kérelmezők a valóságban meg nem felelő tényekkel *tévedt* akarták *vezetni* a hatóságot. — Nagyon helyesen!

UJDONSÁGOK.

— **Katonai szemle.** **Fövényik** Gyula tábornagy József főherceg adklusa tegnap délután Székesfehérvárra érkezett. Ma délelőtt a sósói gyakorlóteremen az összpontosított 17. honvéd gyalogezred fölött szemlét tartott s délután fél 3 órakor visszautazott Budapestre.

— **A villamos.** **Nagy Ignác** ügyvéd ma délelőtt beadványt intézett a polgármesteri hivatalhoz, a Székesfehérváron létesítendő villamos vasút és világítás tárgyában. Mivel a

nem tudván, hogy mire virradunk, minden házból egy-egy ember álljon ki a réti utakra.“

Már a következő napon magas hófólak mutatták az utat a nádasok felé.

Szentpétery Pál, már mint az ifjabbik, kihuzta kis szánját a pajtáiból, négy hosszú rakoncát vert a négy sarkára kemény alakozfából, éles nádtöröt s néhány köteg szalmát helyeztetett rája. azután megindult a vendég-némekkel meg a lányával ki, a rétek felé.

Nyilvánvaló, hogy megkéstek egy kicsit. Itt-ott, mindenfelé roppant tüzek égnek, a félfa mozog a réteken s türi, zuzza, köti, hordja a drága tüzelőt, a kévébe kötött nádek millióit.

Pál is megérkezik.

Izmos kezeibe kapja a nádtöröt, azt a két rudra vert, élesre fent pengét; nekilödi a nádek tövének s az a sok karcus szál sirva, ropogva dül rendre a hóval fedett jégen. Majd hirtelen kis halmozat hevenyész a hóból, ráteszi a szalmát, erre meg a nádat s egy perc múlva a fellobogó lángnál melengeti már-már dermedő kezeit.

Dermesztő hideg van. Pihenni nem szabad. A ki pihen, fázik, a munka hevit. A legény egyre türi, torolja a nádat, majd a kis leányval nyál csinos, sudaras kévébe köti, míg az öregebbik a már kész kévét a szánkára helyezi s a rakodóparton csinos, keresek kupaczkoba rakja.

Mikor az öreg, fenytelen, fagyos nap rövid utjának felét meghaladta, a rakodóparton megjelent fogatán az öreg Szentpétery. Harsány kiáltása messze behallatszik a rétre s a mun-

kormánytól az előmunkálati engedélyt már megkapta, kéri, hogy a szerződést mielőbb kössék meg, különösen bangulyozván, hogy a munkálatoknál sok szegény ember kaphat alkalmazást. Nagy Ignác a várostól a 60 évre kötendő koncessió kivül egyéb kedvezményt nem követel.

— **Kiküldetés.** A belügyminiszter dr. **Frank** Ödön kir. közegészségügyi felügyelőt Fejérmegye területén a közegészségügyi viszonyok vizsgálatára kiküldte.

— **Nagy takarítás a városházán.** Ne higgye senki, mintha kifordult volna a világ a tengelyéből és **Havranek** József polgármester az álmos nyári hónapokon korszakalkotó munkát kezdett volna a városházán s városi adminisztrációnk gyökeres javítására czéloznánk a nagy takarítással. Szó sincs róla! A rendszer marad a régi adminisztrációnk javítását nem czélozza, nem sürgeti senki. Csak hadd maradjon minden a régiben, úgy van jó minden, a hogyan van. A takarítást ugyan a rendőrségnél kezdték meg s a Seidel korszak szennyt tüntetik el — már mint a falakról és az ajtókról! — De ez a takarítás is olyan, mint az egész adminisztráció vezetése. Valóságos szemfényvesztés. Az ajtókat például kívülről befestik, — belülről pedig rajta marad az évtizedes piszkos. A fő, hogy azt higgye a tapasztalatlan ember, hogy itt minden igen szép és tiszta. Valójában aztán lehet ronda, piszkos. — Hanem azért örömmel üdvözljük a nagytakarítást, legalább még több emberrel lehet elhívetni, hogy az új jéra be-köszöntött.

— **Halpiazci csendélet.** Ázsiai utazók leírásaiban találhatunk csak ahhoz fogható piszkot földön és föld feletti, mint a mi nevezetessé teszi a mi ugynevezett halpiazcunkat. Az ott lerakódó szemetet és egyéb illatos hulladékok csak sátoros ünnepek előtt tisztogatják el az e czélra fűbérrel elszánt napszamosok, a kik nem retteunek vissza eme bacillustelepek megbolygatásától. Még félelmetesebb teszi ezt a bokharai részletet az ott tanyázó kofák, gyalogkereskedők és a rendőrséggel állandóan hadilábon álló csavargók örökös viszálykodása, ugyanígy, hogy különösen hetivásárok alkalmával a legedzettebb idegekkel megáldott halandók

káncsóp otthagya kaszát, szánkát, kévét, siet ki a partra.

Mire odaérnek, tüzet gyújt az öreg s az izzó paráznál csinos bögrécskében az elhült izletes ételt melegíti.

Persze, hogy nem nagy ilyenkor a czere-mónia! Fakanál, plékkanál, ki-ki milyent foghat, kerül a kezébe s elköltik az ételt, mint édes testvérek, egyetlen edényből.

Lobog a tüzláng, meleget árasztva mindenfelé; hej de jobban lobog, sokkal égetőbben a legény szemében. Mikor egy ráveti barna sugarát arra a kis fázó, didergő leányra, félve süti ez le azt a szelid nefelejtsszín szempárt, mert úgy véli, éri, hogy az a tekintet még az igazi, lobogó lángnál is erősebben pörköl.

Meleg kályha mellett, vig pipaszó közben dicséri az öreg Szentpétery a vitéz honvédek cselekedeteit.

— Bizony, édes fiam, — szól a fiához, — ha már felültőtél, szinte szeretném, ha közöttünk lennél.

— El is mennék mindjárt, édes apámuram, — szolt vissza a fia, — inkább ma, mint holnap. No de hát mi haszna, ha ki kell mondanom, visszatart a szívem.

Az öreg meghökkent, kérdő tekintetet vetett a fiára.

— Édes apámuram, — szolt a bátor ifju, — ha nem volna éppen kedve ellenére, ezt a kis leánykát feleségül venném.

— Hej lánchordta kölyke, — pattant fel az öreg, — takarodj a háztól azonnal, örökre! Még csak az kellene! Soha ilyen bűnre nem vetemedett egy se a családból! Hogy tehet

sem képesek egy-félórásuknál túl való ott tartózkodására. Egetően szükségessé vált már ennek a nyomorult állapotnak a rendezése, csak hogy egyáltalán nem látszanak törődni vele azok, a kiket illet. Ma délelőtt ismét egy nagyobb szabású jelenet játszódott le a halpiaczon, melynek hőstét véres fővel terelték fel a rendőrségre. Ugy történt pedig a dolog, hogy Pap András rovtott előéletű napzamos a hentesasztalok körül üdöngött, midőn észrevette, hogy egy öszeres legény valami arra haladó kis leány fejéről leütötte a kosarat. A kisleány kárterítést követelt s erre Pap odaszólt, hogy „sohse rimánkodj, ugy sem fizeti meg a zsidó!” Az önértékükben mélyen sértett nehézkeskedők az inzultus felett való méltó megbotránkozásuknak nem késték sürű, de nehéz ütlegek képében kifejezést adni, mire Pap András szintén akcióba lépett és a halpiacz egyszerűen csatátérre változott. Székek, botok, pusztá öklökkel változva emelkedtek a levegőbe és hatalmas visszhangot vert föl az adáz puffogás. A küzdelem hevében Pap, ki tisztán a védekezésre szorított, hatalmas sebet kapott fejére, de azért halálmegvetéssel küzdött tovább, míg végre a rendőrök megjelentek a harcstéren és a hadviselő felek egy részét bekisérték a kapitánysághoz. Veisz Bernát, az egy szál napzamos felett döntő győzelmet nyert sereg vezére, többek előtt odanyilatkozott, miszerint arra még nincs példa a hadviselő történetében, hogy egy guerilla vezért ilyen szégyenletes módon akadályoztak volna meg diadalmas vállalkozásában a rendőrség bérencz zsoldosai, vagy ha úgy tetszik zsoldos bérenczei.

— **Eljegyzés.** Holnap tartja eljegyzését *Roskovets József* magy. áll. vasúti hivatalnok Berettyó-Ujfalu *Mittler Gizella* kisasszonnyal, az első magy. áll. bizt. társaság helybeli fő-ügynökségének hivatalnoknőjével, *özv. Mittler Józsefné* kedves és bájos leányával.

— **Paulovits és egy ezüst óra.** Hogy *Paulovits* Ferencz városunk közigazm. hivatalának büszkesége, miképpen kerül össze egy ezüst órával *rendőri* bir keretében. azt a jámbor olvasó alig is képzelheti el, mert azt mindenki valószínűnek tartja, hogy *Paulovits* a katonaiszólótelepek boldog tulajdonosa bizonyosan aranyórát hordoz a mellénye zsebében. És így ha *Paulovits*ról és egy óráról lenne szó, az az óra akkor is arany kellene hogy legyen. Az

ilyet egy nemes Szentpétery? Kuriás nemesek voltak az eleink, sohse gyalázta meg egy is a családot; hát te akarnál olyasmit megtenni, a mire még gondolni se mert a többi? Aztán ha már nem is épen vérbeli, de legalább német ne volna az istenadta lánya! Mit akarsz, gyerek, az Isten áldjon meg...

* * *

Nap-nap után szidott. korholt, zsebelt mindig mindenkit az öreg. Küldte a fát, hogy csak szedje-vedje magát, mert már nem az ő fia, nincs helye a házban. Persze, hogy a legény otthon maradt szépen. Micsoda istenkísértés is lenne magát ily rettenő időben kóborlásra adni. Most, mikor a hó egyre hull, süvit a vad szél s a ravasz, éhes róka csaholása, a dühös, étlen toportyán rémes ordítása hallszik a réteken.

Hát még mikor az első kihirdetés elmúlt! A vén Szentpétery kijött a templomból, dulva-fulva sietett el haza s folyton fenekedve az iszurgyens puskáját töltögette. Senki sem félt tőle.

Az esküvő napján kora hajnalban fentjárt már az öreg. Dupla porciót adott a lovaknak s a városba hajtott. Nem talált senkit, a ki segíthetett volna.

A viczispán urat elfogta a német; a főbíró meg az esküdtek honvédeknek álltak.

Nem volt más segítség, csak egy, egyetlen egy...

***

Az esküvő elmúlt. Félig örülve, félig remegve, félve foglalta el helyét az asztalfőn az új pár.

Az asztali áldás elhangzott, a vőfély is

meg éppen világos, hogy a gazdag háztulajdonos és egy óra a *rendőri* hírek közé csak úgy kerülhetne, hogyha valami tulzeneniális zsebmetsző még tőle is tudná lopni. Pedig nem így van. Bizony nem! A tüpítő alparancsnok ur sokkal tapasztaltabb ember, semhogy tőle lopni lehetne, hanem szerencsés ember is és így kerül össze egy ezüst órával a *rendőri* rovatban. Szerencsés volt teljes életében! Ismeretes mindenki előtt, hogy vagyonának alapját is tul szerencsés tőzsdei spekuláczió szerezte. Ugy bizony! Nyert a börzén s ebből gazdagodott meg, ebből és nem másból. Ki nem hiszi? Most is ez a szerencse vette üldözőbe. Kün járt a hosszuzives réten s ime, — más ember csak mezei egeret, ürgét, békát szokott ott találni s ő egy tapintatosan ketyegő ezüst órát talált. Megtalálta és mert *Paulovits* Ferencz hivatalnok és törvénytudó ember, a ki respektálja a törvény minden intézkedését és azzal ellentétbe sohasem jön, hát be is jelentette, hogy talált egy ezüst órát itt és itt. Az órát azonban elfelejtette átadni. A főkapitány azonban a feledékeny és sokoldalú urat figyelmeztette, hogy az órát is adja át. Más szegény, törvény nem tudó ember a főkapitányi felhívásnak alázatos remegéssel tett volna eleget. Hja! így tett volna a közönséges polgárember. De hát Istenem! — hogyan lehetne követelni, hogy a *Paulovits* tensur is hasonlóan járjon el? Nem azért törvénybeli ur, hogy úgy tegyen, a hogyan a törvény előírja. Aztán meg az olyan ember, a ki a börzén olyan ügyesen spekulál, csak ki tudja azt is spekulálni, hogy ha ő az órát a főkapitánynál deponálja s annak nem akad tulajdonosa, akkor az az óra a szegény alap javára esik. Ha pedig az óra nála marad s nem jelentkezik a tulajdonos, az az édes kis fehér jószág, a mely olyan esábitóan ketyeg, az ő tulajdona marad. Azért nem akarja átadni az órát. Nem hiába spekulált olyan kitünően a a börzén, minden dologban tapintatos üzlet ember maradt. Az ám, mert hát neki nagyobb szüksége van pár forint értékű ezüst órára,

ott állt már a szoba közepén s cifra, bokrétás botját a kezében tartva rákédzett a hosszú be-köszöntőre.

Be nem fejezheté.

Nagy robogás, esengés, patkók csattogása közben érkezett meg a vén Szentpétery. A kocsija mögött károm honvédhuszár hajtott, a harmadik félkszárnál tartott egy vezeték-paripát.

— Elém a völegényt! — kiáltott gorbombán a vén marczona kaplár.

A völegény kijött.

— (Csém!) — rivalgott rá villogó szemekkel. — ugy tudom, fölcseptél. Meghalsz, ha szökni mersz.

Aztán felvont karabélyát mellének szeggezve, keményen ráparancsolt, hogy üljön föl a vezeték-paripa nyergébe.

Hja Szentpétery Pál, ugy, a mint volt, rozmarinos, bokrétás völegény-ruhába fölívagta magát a nyergébe s a három huszárral együtt elvágatott, ki tudná megmondani, hova, merre!

***

Eljött a tavasz, meghozta virágát; majd a nyár is beköszöntött s meghozta áldását: de az áldás mellől az átok sem maradt el: a jó nemes asszonyt megölte a bánat.

Ott sirt, zokogott a koporsó mellett a vén, büszke nemes; de a ki vigaszszót intézne hozzája, — nem akadt csak egy is.

Négy erős férfi emelte vállára a szentmihálylovát s bus harangzúgás mellett vitte el a szentgyházba; ott aztán letették csendesen, ősi szokás szerint a templom közepére.

Kezdetét vette a szertartás.

A gyertyák kigyúltak, az áldozópap az

mint a szegényeknek! — Mint halljuk, a főkapitány most írásbelileg szólította fel a mintaszerű közigazmót, hogy a talált órát „sürgösen” adja be a *rendőri* hivatalba s így remélhető hogy az önzetlen férfi mégis megmondja a dolgot és megváltik a becses jószágjától.

— **Végre!** A dinnye-utca lakói pár nap óta rendkívüli meglepéssel látják, hogy végre az ő utcájok rendezésére is rea került a sor. Bizony nagyon itt volt az ideje, hogy azt a szépen épült utcát járhatóvá tegyék, annál is inkább, mivel meglehetősen nagy kocsi forgalma van. Ha a szorgalmasan dolgozó kövezők pár hét alatt befejezik munkájukat, a Dinnye-utca egyike lesz a város legszebb utcáinak. Ma még csak egyik oldala van kiépítve, remélhetőleg azonban, ha a zöldes békatavak eltűnnek, és a sártenger helyét szép kövezet foglalja el, a széles és egyenes utca másik oldalát minél-előbb befogják építeni. — Örvendünk, hogy a város végre beváltja évekkel ezelőtt tett ígértét és rendezt ezi az utcát.

— **Falv jóslatai.** Falv Rudolf, kinek jóslatai az idén szokatlanul gyakran beteljesültek, a következő jóslatokkal szolgál július második felére. Július 17-ig hűvös lesz az idő, azán két napig esni fog az eső is. Július 18-ika kritikus nap, e napon különben napfogyatkozás is lesz. Az időjárás hűvös, több helyen földrengés várható, az Alpesek közt pedig nagy viharok lesznek. Július 20-tól 24-ig szünik az esőzés és az idő is melegebb lesz. Július 25-től 31-ig ismét sok vihar lesz, különösen 25-én és 26-án nagy záporosóval. Ausztriában a hegyek közt hó fog esni Falv Rudolf szerint, ki különben augusztus hónapra is hűvös időt jósol, jelentékeny csapadékkal.

— **A masszírozó esete.** *Fazekas* Miklós masszírozó, vagy mondjuk „kenegető” ki a *Tóth* Nándor fürdőjében van alkalmazva, már hosszabb idő óta vadházaságban él *özv. Valentin* Mátyásnéval, kitől egy gyermeke is született. *Fazekas*ek meglehetősen „vad” családi boldogságnak örvendtek, mert a kenegető minden keresztet a vendégő-ipar föllendítésére áldozta s a mindennapi kenyer megszerzésének súlyos gondjai teljesen az asszony gyöngye vállaira neheztedek, mely vesződségének némi csekély viszonzásaképpen élettársa estéknként alaposan elverte. *Fazekas*nak ebből az a haszna volt, hogy a masszázis különféle módját üres óráiban

oltár elé lépett, megszólalt mély, bánatos hangon az orgona s az öreg kántor ajkain megzendült a régi, szívfacsaró ária:

Halál után megynék különb országba.

E mulandóságból örökös hazába,

Isten eleibe kemény számadásra.

Még el sem végződött a szomorú verzeset, midőn egy ütött-kopott, sovány, elcsigázott ember lép be a templomba. Egyik, nyilván hibás, vérfoltos kendőkkel bebanguyulált kezét a keblébe rejtve, odalép a koporsó elé s letérdel a Szentpétery mellé.

A kántor folytatja:

Általában senki magát el ne bizza.

Bizonyos a halál, készsüljön az utra.

Ijúnak, öregnek, nemes bízós órája.

A vén nemes dülledt szemekkel néz a rongyos, kifáradt emberre, remegő kezét feléje terjeszti, magához öleli s máris együtt ömlőnek könnyeik, a hideg, rideg márványkőre.

Az ének véget ér egy nagy, jó tanácssal:

Alkalmatos időt senki ne mulasszon,

Abban minden órát javára fordítson.

Hogy ne féljen egykor a nagy számadáson.

***

A lámpa szerzeg, véget ért az agg szó; a szomszéd is felkel s hazafelé indul.

De azért az egyik fiatal hallgató még sem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze:

— Kedves urambátyám, ne vétek szavammal, de még sohsem láttam a megbéult kezét.

Az öreg elbeszélő a már-már kialvó lámpa elé tartja a jobb kezét. Kettő hiányzott róla, a középső meg a mutató uja.

odahaza gyakorlatilag tanulmányozta, melyet aztán nem késett a csúszó bántalmakban szenvedő emberiség javára fordítani. A dörzsölő gyógy mód terén imigyen szerzett új meg új felfedezései azonban a szegény asszonyok keserű könnyeibe kerültek s az végre komolyan megunt a médium szerepét, azért egy szép napon, midőn férje a fürdőben nyösszörgő embertársait markolászta, fölcsedte sátorfáját és két gyermekével együtt elhagyta a zajos családi tüzhelyet. A kenő egész gyanútlanul tért haza napszálltakor és a szobába lépve kínos megdöbbenéssel vette észre, hogy a berendezés lágyabb részei, mint a ruha és ágyneműek teljesen hiányzanak, nemkülönben a családi ékszer és a 160 frttról szóló takarékpénztári könyvecské is eltűnt. Másnap személyesen indult az asszony keresésére, de utja eredménytelen volt, azért tegnap jelentést tett a rendőrségnek, s mint ritka önzetlen férfiú, csupán a hipotékát óhajta visszaszerezni.

— **Uj szivarka** jött forgalomba e hó elején. Csak olyan vagdalt dohányt töltött szivarka ez is, mint a többi, azzal a különbséggel, hogy ez papiros helyett dohánylével hüvelybe van csavarva. A neve szép: Hunnia; az ize meglehetősen s a mellett elég olcsó, egy öt darabot tartalmazó csinos tokocska ára csak tíz krajcár. Az új szivarka az első napokban óriási keresletnek örvendett, a polgármestertől kezdve nyomdánk szedőgyerekéig mindenki megkóstolta. Tegnap már teljesen elfogyott a nagy trafik készlete s most a dohányosok türelmetlenül várják az új szállítványt.

— **A szép trafikosné.** Ez volt a becéző neve özvegy Riesz Bernátnának, a ki ezelőtt pár évvel még örök-mosolygó arccal árulta a jöfűle száraz stinkadöreszeket a Nádor-utcában. Magányos özvegye azonban nem gátolta meg abban, hogy egy kis új honpolgárnak adjon életet és ez által gourmand csemegéinek kedveskedjék a helybeli Galeottónak. Hanem éppen ez a külföldben nagyon természetesen esemény idézte elő a szép trafikosné idáig való életének egyetlen nagyobb szabású zökkenését, mivel hogy a kis ember születése után pár órával megfoghatatlan módon megszünt lélekzeni. Rátogták, hogy ő maga pusztította el az apai ágon való őseit megnevezni nem tudó kis csemetét s a székesfejérvári törvényszék, valamint a királyi tábla e miatt el is ítélte a szép asszonyt. Most érkezett le a kuria ítélete, mely a gyermekülés vádjá alól teljesen fölmentette. Az orvos szakértők véleménye szerint a gyermek halálát tulajdon okozta ugyan, de hogy az erőszakos módon idéztetett volna elő azt bizonyítani nem lehetett.

— **A kisbíró szándéka.** Major József nádor-ladányi kisbíró régi haragosa a szintén odaváló Kis Jánosnak. A mult vasárnap megint kegyetlenül összeharagoltak az utcán és akkor a kisbíró Kist megölésével fenyegette, a ki ismervén ellenfelének gonosz természetét, méltán megdöbben az éppen nem kecségető kijelentésre. Mivel a fenyegetést többen is hallották, Kis már megtette a feljelentést a székesfejérvári törvényszéknél.

— **Ítélet.** A székesfejérvári kir. törvényszék Varjas Jenő verébi illetőségű subanczot a Fleischman Adolf kárára elkövetett lopás miatt még a mult évben hét hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ítéletet a királyi tábla s most legutóbb a kuria is helybenhagyta.

— **Házi tolvaj.** A lapunk mult számában ilyen czim alatt megjelent hirre vonatkozólag helyreigazításképpen megjegyezzük, hogy az említett pázmándi vendégios Tóth Imre, az elcsipített tolvaj neve pedig Nagy József.

— **Látogatás a pinczében.** Pázmándi levelezőnk írja: a napokban ismeretlen tettesek betörték Tóth Ferencz pázmándi lakos Öreghegyen levő pinczéjébe s az ott talált, mintegy 130 liternyi bort a magukkal hozott hordóba áttejtették, az üres hordót pedig ott hagyták. Tóth uram másnap egy pinczetokkal kiballagott a szállóba, hogy egy kis borcsakát vigyen haza, de meghökkenéssel tapasztalta, hogy a hordóban bor helyett már csak levegő van. Azonnal jelentést tett az esetről, s mint halljuk már meg is csípték a jó madarakat.

— **Anna-bál Bodajkon.** A bodajki kies völgyben fekvő fürdőben július 23-án bált rendeznek. A bált a bodajki önkéntes tüzoltó egyesület rendezi s jövedelmét saját pénztára gyarapítására fordítja. A bodajki Anna-bálok a vidéken általánosan jó hírnek örvendenek s bizonyos nyúl ez idén is jól fog mulatni annak közönsége.

— **Kinek kell fejszenda?** E hó 18-án délután 3 órakor a Kossuth-utcai katonai élelmezési raktár helyiségében egy kisebb községek számára is alkalmas tűzifeszendő nyilvános arverésen el fog adni. Tekintettel a nyári lélegre, melegen ajánljuk a népesebb családok, illetve családapák figyelmébe, kik ilyen módon könnyű szerrel nyári zuhanyfürdőt rendezhetnek be.

— **Eletunt gyerek.** Nyéken f. hó 14-én Hirschler Mór pékmeister inasa az istálló padlásán felakasztotta magát. Egy a házban lakó asszony megtalálta a gerendáról alácsüngő gyereket és azonnal lármat csapott, de mire az összefutott emberek elvágják a kötelet, az apró öngyilkosból már kiröppent az éretlen lélek. Hogy mi kergette halálba az alig 14 esztendő gyereket, még csak nem is sejtik.

INNEN-ONNAN.

Az én bécsi utam.

Itt a vakáció. Tanárok hivatalnokok, tőkepénzesek utra indulnak. Nem kenyerem az irigység, de így vakációjában elfog bizonyos keserűség. Miért nincs nekem is vakációm!

Nap-nap után görnyedek az íróasztal mellett. Átkozom az uborka szezon. Irnom kellene. De mit! Ez ám a kubai kérdés.

Eppen a toll szárból iparkodtam valamit kiszopni, midőn beront egyik barátom:

Vasárnap Bécsbe megyek, nem jössz velem? Miért ne. Vasárnap az egyetlen nap, mikor ráérek. Egnapi vakációm csak lehet nekem is. Ha ezért szólni mernék, esküszöm, hogy sztrájkolok.

Örültem a vasárnapnak. Kollégámmal jötünk a bécsi ut öröme.

Megvizsgáltam pénztárczámat. Találtam benne husz czüfórt. Eppen elég lesz, gondolám és boldogan dörzsöltem kezeimet.

Kollégám, a kinek szerencsétlenségére felesége is van, meghívott iró embertől kívánalmi holmi vascsorára. Elmegyek, gondoltam magamban, itt is megakarítok husz krajcárt.

Júzúzen fogyasztottuk a fűvágót. Ittünk is mellette valami borfélétt kollégám ajándéka kapta.

Javában falatoztunk, midőn egy szép szöke fej bukkan be az ajtón.

Jó estét kívánok! Felugrottunk. Kollégám házi keresztyének barátja vala a szép szöke fej tulajdonosa.

Beszélgünk. Szóközben kibölkenttem, hogy vasárnap Bécsbe megyek megnézni a kiállítás. Elbeszéltem, mi mindent csinálók majd a nagy német városban. Pénzem is volna, rászántam egy százast. Egy-két kellemes vendéget is szívesen látunk.

Elmegyünk, elmegyünk! — Hangzott veszedelmesen az asszonyok ajkáról.

Kollégám, kinek máskor több esze szokott lenni még biztatta őket, de különösen a feleségét. Alighanem valamit fújhat rá.

Hölgyekkel szemben mindig szótartó voltam. Elfogadtam az ajánlatot. Megállapították az utitervet. Vasárnap hajnalban indulunk a vonattal. En fiakkoren megyek a hölgyekért.

Beszélgés közben feltűnően hamar alsom lettem. Csipkedtek is matia. A mint kizsabadultam kedves kollégámtól, már nem volt bennem száraz. Vert az izadság. Husz forinttal és két asszonnyal utazni Bécsbe! Szörnyűség.

Lótottam-futottam, de pénzt nem kaptam sehoh. Szegény iróembernek senkiesem ad kölcsönt.

Szombaton délután végtelen rezignációval tudattam néhány sorban a hölgyekkel, hogy rettenetes fontos ügyek miatt hirtelen kellett Bécsbe utaznom; nem várhattam meg a hajnal. De majd hozok szépséges ajándékokat. Mit szolt a szöke fej és a pergő nyelv, azt nem tudom. Csak azt tudom, hogy az én szomorúságomnak nem lett vége. Este elkartyáztam a huszról tízenyolczat. maradt kettő. Még a vonatra sem elég. Itthon maradni nem mertem. Ha meglátnék vége a

becsületnek. Elutaztam tehát egy szomszéd községbe. Az utazás oda-vissza egy forint, maradt még kettő pénzem is. Keservemben megittam az egy forintot. Most semmim sincs.

Hétfőn még csak bujkáltam itthon, de már kedden megcsíptek.

Az ajándék, az ajándék!

En azonban, hogy időt nyerjek, először meséltem a bécsi kiállításról. Mi mindent láttam. Előhoztam Velenczét, a nagy kereket. Oly tüzzel adtam elő az egészet, hogy kevés híján magam is elhittem. Beszédközben azután kifundáltam, hogy az ajándék otthon van, majd holnap teszem vele tiszteltemet.

Elhitték megnyugodtak.

Másnap lélekszakadva siettem egy ismerős kereskedőhöz. Kértem égre földre, hogy adjon valamit hitelbe. Nagy sokára beleegyezett. Kiválasztottam három női fürdősapkát. A kereskedő nézett. Mi a manó! akarok a három furcsa sapkával.

Nem törődtem a bémészködővel. Zsákmányomat szívenhez szorítva rohantam kollégámhoz.

Ott volt a szép szökefejú menyecske, meg a kékszemű és feketehaju lány is, akit kollégám házörzöknek hívott, ha elme gyünk Bécsbe. Persze ő is megjárta, mert hát otthon maradt felesége is.

Átdartam a szezon szerinti ajándékokot.

Bécsben a kiállításban vettem. Igen finom jószág. — Szóval össze-vissza dicsértem. — Végtek-nül sajnálkoztam, hogy nem mehettünk együtt. No majd máskor.

A hölgyek örültek a bécsi ajándéknak. El is határozták, hogy másnap fürödni mennek, mert ki akarják próbálni.

*

Másnap kollégám halálsápadtan rohan hozzám. No mi baj?

Véged van, véged van!

Szólj az Istenért!

Te ügyetlen! te ...! Hamarjában elrecczta az egész természetrajzot. — Te, te! benhagyta a fürdősapkában a czéget: „*Ullman és Weisz Sz. Fejérvár.*” — Az asszonyok halálra keresnek. Oda a becsület.

Azóta zárt ajtók mögött ír.

Alpha.

KÜLÖNFÉLE.

□ **Párisi világkiállítások.** A közeledő 1900. évi nagy párisi világkiállítás alkalmából érdemes egy kis visszpillantást vetni az előbbi párisi kiállításokra. Az első kiállításban, melyet 1798-ban rendeztek és csak 60.000 frankba került, 100 kiállító vett részt. A kiállítási épületek a Mars-mezőn összetakolt farabarakok voltak. Díjak gyanánt összesen 25 érmet osztottak ki. Három évvel később újabb kiállítást rendeztek a Louvre udvarán, a melyben már 220 kiállító vett részt, a következő harmadik kiállítás pedig ez a szám megkétszereződött. A következő kiállítások az 1806. évi, melyet az esplanade des Invalideson Napoleon nyitott meg, az 1823. és az 1827. évi és a Lajos Fülöp alatt champs Elyséesen 1830-ban és 1846-ban tartott kiállítások egyre nagyobb mérvet öltöttek és az 1849-iki kiállítás már, szintén a Mars-mezőn, 22.000 négyszögmeternyi területet foglalt el és 600.000 frankba került. Ötven év leforgása alatt tehát a költségek megszereződtek. Azután kezdődött a nemzetközi kiállítások érája és az első ilyen kiállítás célzaira épült 1855-ben az iparpalota, melyet most lebontottak. Ezen a kiállításban már 23.954 kiállító vett részt és 5 millió látogatója volt, az 1867-iki kiállításnak 50.000 kiállítója, az 1878-iknak 52.835 kiállítója és 10 millió látogatója, az 1889-ik évinek pedig 55.480 kiállítója és 32 és fél millió látogatója. Ezt a progressziót véve alapul, az 1900. évi párisi világkiállítás 60.000 kiállítóra és 50 millió látogatóra számíthat.

□ **Tökebefektetés.** Segond párisi közjegyzőnek a hagyatékát a minap elárverezték a párisi Drouot árverező-házban. A hagyatékban négy nevezetes kép volt és 190.000 frankot fizettek értük Segond örökösöknek. Az egyiket, Rousseau-nak egy képét, 101.000 frankon, Corot festményét 53.000 frankon Ziem képét 20.000 frankon vették meg. Bonheur Rosa egy tájképeért pedig 15.000 frankot fizettek. Nagy árkak képeket de nem szokatlanok. Azoknak a piktoroknak most olyan a kurzusuk, hogy senki sem csodálkozik az árverésnek nagy eredményén. Mégis emlegetik, mert Segondnak kitünő üzleti esztét bizo-

nyitják. A közjegyző ugyanis azokat a képeket nem azért vásárolta, mert a művészetet szerette, hanem pusztán üzleti tökébefektetés céljából vette meg őket. Néhány évvel ezelőtt tízezer frankra tett szert s azon volt, hogy ezt a pénzt jól kamatoztassa. Hogy az ismerőseitől tudakolta: mibe fektesse a pénzt, egyik barátja, a ki képerkedő volt, az ajánlotta neki, hogy vegye meg azokat a képeket. Megis vette őket 7400 frankon. A képeket a szobájában fölakasztotta s várta a kamatozást. Most azután az örökösei 100,000 frankot kaptak értük. Az a tökébefektetés alaposan sikerült.

A német hadsereg kémszemle-kutyái. II. Vilmos német császár figyelmé kiterjed mindama czérszerű újításokra, melyek valamely hadsereg harczképességét fokozzák. Érdekes adatokat közölnek mostan a németországi katonai szaklapok azokról a vizsgálatokról, a melyeket a császár jelenlétében tartottak különféle fajtájú kémszemle-kutyákkal. A Vercin Nimrod Slesiens: a múlt hónap 12-én nyitotta meg országos ebkiállítását Oerls-ben (Sziléziában), melyre II. Vilmos német császár is jelentékeny értékű díjakat tűzött ki. A híres skótfajú ebeken kívül a kiállítás érdekes állatai az összes német vadászászlóaljok kémszemle-kutyái, melyeknek odavisszaszállítási s ottani élelmezési és gondozási költségét a császár viseli magánpénztárából.

Fűtött város. Geneva városban New-York államban egy társulat nagy küzdelem után végre engedélyt kapott arra, hogy az egész várost egy központi gőzfűtéssel lássa el. A gőzt, épüget, mint a villamosságot, vizet vagy a gázt szétvezetik a lakásokra, üzlethelyiségekbe, kávéházakba és vendéglőkbe. Minthogy Genevában több kályha- és kazángyár van, ezek abban a hitben, hogy a központi fűtés által tönkremennek, nagy agitációt fejtettek ki a vállalat ellen, most azonban az derült ki, hogy a gőzfűtésből az egész városnak nagy haszna van. Amerikai polgárok a fűtésért minden ház után naponta kb. 25 forintot fizetnek, idegenek kétszer ennyit, a mi tekintettel arra, hogy az amerikai házak igen nagyok, drágának épen nem mondható.

KÖZGAZDASÁG.

Szegény ember dolga . . .

Azt tartja a közmondás: „A szegény embert az ág is huzza.“ Mióta ugyszólván elhatározottat, hogy a kis- és középföldbirtokos osztálynak szegénynek kell lenni, pusztulni kell hagyni, mert míg meglehetősen módban van, addig nem akarja a derekát beadni, addig nem akar meggörcsülni, azért legyen szegény, a szegénység majd megpuhítja annyira, hogy nemcsak a dereka, de még a háta is görcsülni fog, azóta az elemek, a börze és a biztosítótársaságok, mintha szövetségbe szolgálatába szegődtek volna az ellenségnek, a dolyfős népesség megpuhítására és tönkretételére.

Jégeső és vihar dult és süvöltött végig a haza földjén, irtóztató pusztulás jelzi útját, pocsékká tette a legszebb reményekre jogosító termést. A földműves nép keble telve volt örömmel, boldogságban uszva gyönyörködött a ringó kalászkövekben, számított a fölösleget, melyet a kilátásban volt jó árért értékesítve, megszabadult a bajoknak legalább egy részétől és könnyebben fog lélegzeni.

De szegény embernek szegény a szerencséje. Mikor azt hitte, hogy már-már kezében van az áldás, ime sötét, vésztojósó fellegek emelkedtek az égbolton, hullatták borzasztó mennyiségben a jeget, mely földre sajtolta a gabonát; öntötte a záport, mely piszkos iszappal hordta meg a tekvő jószágot. Letarolta a szép reményt, le az örömet, a gazda homlokára mély barázdát húzott. Egyszerre fekete színben látta a jövőt, mely nem hogy könnyitene nehéz sorsán, inkább még súlyosabbá teszi a terhet, mely már eddig is rogyásig nyomta. Szomorú jelen, de még szomorúbb jövő a te sorsod szegény földművelő.

Voltak, de nem sokan, kik biztosítottak jég ellen, ezeknek reménységét nem tette tönkre a jég, vigasztalta őket az a tudat, hogy a kár ellen biztosítva vannak, s ez megnyugtatta őket. De jött a liquidátor és becsült, a tényleges kárnak 50-60%-át, tehát a mit a jég

meghagyott vala a számitásban, azt a liquidátor huzta keresztül, mert hát előbbrevaló a társulat-érdeke, mint a kárnak igazságos kiegyenlítése. Földműves, te csak huzd, vond az igát, fizess és türd a méltatlanságot, melyet szenvedned kell, csak azért, hogy az osztalék nagyobb legyen. Van elégedetlenség és kilátás arra, hogy a károsultak közül többen a bíróságnál fognak orvoslást keresni, szakértő becsüssel felülvizsgálatot eszközöztetni.

Hát mit szóljunk a börzéről és annak vitézeiről, kik mint valami szabadesapat üzük römblő munkájukat és nincs, ki itkos munkájuknak határt szabna, nincs, ki rabló gazdálkodásukat megfékezne, mintha csak ők volnának ama kiválasztottak, kiknek törvénybiztosította joguk van a fősztogatásra, elsősorban a földművelő-osztály agyonnyomására. Vagy minek nevezzük azt az arczátlau bűnös spekulációt, melyet a gabonaár lenyomásával üznek.

A múlt évben nem volt termés; ők siettek a piacra vihetőt a lehetőleg olcsó áron összevásárolni s mikor már ők lettek a helyzet urai, vagyis ők lettek az eladók, akkor felhajtották az árt egész 16 forintra.

Most már a raktárak kiürültek, a jég és vihar ötvenmillióra becsült kárt okoztak, minek természetes folyományaként nem szabad esőkennie. És mégis a buza ára szeptemberre már 8 frtig van lenyomva, és mi okozza ezt, a börze, melynek érdeke, hogy olcsó pénzen vett gabonával tömjé meg raktárait. A termelő kényszerítve a bajok özöne által, kénytelen eladni mind, a mi csak odaadható lesz, ő az ellene nyomuló árral nem képes megküzdeni, ha sirva is, kénytelen gabonáját elhitagolni, mert fizetnie kell, különben a dobot ütik meg portája előtt. A földműves sir, a börziáner nevet, jön az ő szüretje. Olcsóért vásárol, és majd drágáért fog eladni.

+ Értekezlet a Köztelken. A Köztelken értekezletet tartottak a gazdáknak a vámerkezeleten való állástoglalása dolgában. Az értekezleten Dessucly Aurél gróf elnököt. Kívülről részt vettek az értekezleten: Károlyi Sándor gróf, Keglevich Gábor gróf, Emödy József, Steiger Gyula, Földes Béla, György Endre, Rubinek Gyula, Csillagh Gyula dr. stb. Az értekezleten egyhangulag jutott érvényre az a meggyőződés, hogy az értekezlet elé terjesztett munkálat csak is mint adatgyűjtemény bír értékkel, mert az a külfölddel szemben alig. Ausztriával szemben pedig éppen nem érvényesíthető. Az a főkérdés is szóba került, miként rendezzük gazdasági viszonyainkat Ausztriával? Erre az értekezleten felszínre került feletet az, hogy ha a szövetség nem lehet, akkor tarifális szerződésre van szükség, melynél az ország érdeke követeli, hogy a forgalom szabadsága lehető mértékben fiontartsassék. A mezőgazdaság megerősödése után következhetik csak az ipar fokozatos fejlesztése. Minden erőszakos szakítás azonban mindkét fél közgazdasági megkárosodásával járna. Az értekezleten kimondott ez irányú clevk szolgálnak színörmentékül a mezőgazdasági érdekek képviselőinek fölszólalásainál a most folyó szakitanácskozmány alatt.

A budapesti gabnatözsde.

— A Fejermegyei Napló. eredeti távirata. —

Budapest, 1898. július 16-án.

Az erősebb kínálat a malmokat a vételben tartózkodóvá tette, mely körülmény következtében az üzleti irányzat elhanyagult és a készleteken tegnap 30-40 krral — s ma 15-25 krral lehetett túladni.

Rozs ugyancsak 30-40 krral vesztett árából, zab azonban a még mindig észlelhető készletheány következtében egyre emelkedik.

A készáru-üzletben beállott lanyha irányzat a határidő-üzletre is benítőlag hatott és az árák jelentékenyen esőkentek.

Buza öszre . . . 8-55-8-58 frt.
Rozs " . . . 6-65-6-58 frt.
Zab " . . . 5-60-5-63 frt.
Kukoricza " . . . 5-07-5-10 frt.
" 1899. júliusra 4-23-4-26 frt.

Lisztárak.

Buzaliszt 100 kgm. után Budapestén szállítva:

0	1	2	3	4	5	6	7
19-90	19-10	18-90	17-10	16-30	16-20	15-40	14--

F korpa . . . . . 5-40 frt.
C korpa . . . . . 4-70 frt.

Rozsaszt 100 kgm. után Budapestén szállítva:

0	1	2	3
14-80	13-80	12-80	10-80

Piaczi árak.

— Székesfehérvár, 1898. július 16-án. —

Buza 12-00-12-50
Rozs 8-00-8-50
Árpa 7-00-7-80
Zab 7-50-8-00
Tengeri 6-50

NYILT-TÉR.*

!Olcsó pénz!

Törlesztéses jelzálog kölcsön

1000 frttól fölfelé

4 1/2 % kamat mellett
kapható

FÖLDEKRE + + + +

és

+ + + + székesfehérvári

HÁZAKRA is. + + + +

A kölcsön összeg kifizetése nem jelzálog papirokban, hanem

készpénzben

történik.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

4-

* E rovatban közlöttekért telelőseget nem vállal a szerkesztőség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ch. R. Bizony a fordítás nem sikerült, sőt ez határozottan gyöngébb, mint az eredeti dolga. Különben Heinek ezt a versét Endrödi Sándor már sokkal jobban lefordította. Hadd álljon itt Endrödi fordítása:

Egy királylány! álmódom,
— Szederjes, nedves volt az ajka —
Ott ültünk a harafak alatt,
Fejünk egymás keblére hajtva.

„Nem kell atyádnak trónja, nem,
Nem kell aranyja, gazdagsága,
És nem kell koronája sem,
Csupán te kellesz kedves lanyka.“

„Oh nem leh-t — szolt csodés húval —
Éngem már régen eltemettek,
S hozzád csak ejjön jövök fel,
Mert nagyon, végtelen szeretlek!“

S most lássuk az önéit:

Királylányról álmódom
Az arca halvány volt
S ölelv egymast a zöle hárs
Vállainkra hajolt

„Nem kell nekem apád trónja
S vele egy földteke, —
Gyemánt jogar, — anyany kardja, —
Magad csak kellesz Te!“

„Az nem lehet” — szolt búsan ő
 „Hisz halva fekszem már,
 De mert nagyon szerettelek,
 Ejjel a sírből felkelek
 S szíven bőrszad’ följár . . .”

Kár volt a veszőségért. Még csak annyit óhaj-
 tunk megjegyezni, hogy aki magyarra fordít, az min-
 denekelőtt tanuljon meg magyarul és ne beszéljen így:
 »Magad csak kellesz te.« A szellemek bosszujától
 ugyan nem kell tartania, mert ma már nem hiszünk
 a hazajáró lelkek létezésében, legfőkébb Heine élő
 tisztelőit haragítja maga ellen, ha így kompromitálja
 a dal nagy mesterének emlékeztétét.

Egy egyleti tag. Nagyon sajnáljuk, hogy más
 különben érdekes panaszának helyt nem adhatunk,
 miután ilyen nemű vádakat *névtelenül* be lehet kül-
 deni akármelyik laphoz, de nincs az a lap, a mely
 annak helyt adjon. Ha az ön által felhozott vádak
 valót tartalmaznak, miért burkolódik a névtelenség
 homályába? Ha nem igazak, hogyan képzeli azt,
 hogy mi valakit egy névtelen vádló levelére meg-
 támadunk. Igaz, hogy »A közönség köréből« című
 rovatunkban helyt adunk olyan panaszoknak, a
 melyek valóságáról meggyőződni alkalmunk nem
 volt, de ha az illető panaszos nevét nem is nyom-
 tatjuk ki a lapban, de annak kéziratát birunk kell,
 mert máskülönben nevéseges lenne e rovathoz fű-
 zött megjegyzésünk, hogy az abban foglaltakért a
 felelősséget a szerkesztő nem vállalja el. Ha igazat
 írt nekünk névtelenül, írja azt meg újból nevének
 aláírásával s akkor közölni fogjuk.

ELADÓ HÁZ.

Egy 8—9 évig adó-
 mentes 1000 frtot jó-
 vedelmező ujonan épült

HÁZ
 nagy udvar, kert és ki-
 tűnő ivóvizet szolgáltató
 kuttal, istállóval — sza-
 badkézből jutányos áron

ELADÓ!

Tudakozódhatni Szirkovits G. M.
 Kossuth-utcai üzletében és a háznál
 Zöldfa-utca 27. szám alatt.

Jó házból való fiu

mint

tanuló

felvétetik

KREIZLER S. és FIA

1—1

üzletében.

Első székesfejérvári CZUKORKA-GYÁR.

Főüzlet: Sz.-Fejérvár, Nádor-utca.	Gyár: Székesfejérvár, Bástya-utca.	Fióküzlet: Várpalota.
--	--	--------------------------

Ajánlom a t. városi és vidéki közönség
 figyelmébe saját gyártmányu **czukrászsütemé-
 nyeimet, piskótát, czukorkát, bábsüteményt** és min-
 den e szakba vágó készítményeim.

Saját töltésű, kitűnő minőségű pergett
virágméz kilója 60 krtól 80 krig.

Elismert finom-águ saját készítményű tea-
 sütemény nagyban és kicsinyben.

Gyertyák:

a főtisztelendő plebánus urak becses figyelmébe;

I. Valódi méh-viaszgyertya . . . kg. 2'60

II. Kitűnő minőségű mű-viaszgyertya „1'60

Gyújtó viasztekercs, nem csepegett

1 darab 10 kr. . . . . kg. 2—

Megrendeléseket gyorsan, lelkiismeretesen
 postafordultával eszközölök.

Elismerő leveleket készséggel bocsájtok a
 n.jé. közönség rendelkezésére megtékités végett.

Tisztelettel:

5—5 **Kitreiber Nándor.**

Értesítés.

Van szerencsém tisztelt vevői-
 met értesíteni, hogy sikerült

CZEMMEL és MANHEIM

Budapesti hírneves szabó-cég volt
 beltagját

CZEMMEL GYÖRGY

urat

üzletemhez társul megnyerni, kinek
 elismert szakértelme kezességet nyujt
 arra, hogy a 30 év óta fennálló üzlet
 régi jó hírneve és tekintélye vevőim
 pontos és lelkiismeretes kiszolga-
 lása által is biztosíttassék.

Magamat a t. közönség becses
 pártfogásába ajánlva maradtam

tisztelettel

Özv. Heller Mórné,

Nádor-utca Töltényi ház.

3—3

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel tudomására hozom a m. t.
 közönségnek, hogy **néhai férjem: Eisen-
 barth Ferenc óras, arany, ezüst és ék-
 szerületét ipam: id. Eisenbarth Ágoston
 ur felügyelete alatt tovább folytatni
 fogom.**

**Az üzlet majd egy százados össze-
 köttetése a legelső gyárakkal fennmarad
 és annak minden ága szakszerű vezetés
 alatt állandó és különösen a 14 év óta
 állandóan alkalmazott Sarudy Gyula ur,
 ki mint üzletvezető továbbra is megmarad
 állásában, elismert szakértelme kezessé-
 get nyujt arra, hogy a 90 év óta fenn-
 álló üzlet régi jó hírneve és tekintélye
 a t. közönség mindennemű igényeinek pon-
 tos és lelkiismeretes kielégítése által fen-
 tartassék és biztosíttassék.**

Magamat a t. közönség becses párt-
 fogásába ajánlva, maradtam tisztelettel

Székesfejérvárott, 1898. július hó 5-én

özv. Eisenbarth Ferenczné

szül. SCHNETZER ANNA,

(Nádor-utca 2.)

3—3

Ajánljuk

római katolikus egyéneknek

az

„UNIO CATHOLICA“

biztosító szövetkezetet

**tűz és jégkárok + + +
 + + elleni biztosításnál.**

OLCSÓ DIJAK! — JÓ FELTÉTELEK!

Csak róm. katolikusok

biztosítása fogadtatik el.

Az „UNIO CATHOLICA“ dunán-
 tuli felügyelőségének vezetője

NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
 szerkesztőség.

—5

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gözeséplögarnituráit**, ipari ezélokra alkalmas „Compound“ lokomobiljait,
 teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzoslót, S t i b o r-féle körfüréseit,

„MILLENUM“ KASZÁLÓ- ÉS ARATÓ-GÉPEIT, továbbá SACK-féle ekeit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

10—10

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fejérmegyei képviselő: **IFJB. LÖVINGER MÓR** Székesfejérvár.

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfejevárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorodom felhívni az alatt felsorolt árukra, melyek új üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete 2— 3— 3-50
férfi puha kalap színes 1-50 1-80 3—
férfi puha kalap fekete 1-60 1-80 3—
férfi puha kalap Loden 1-20 1-50 1-80
gyermek kalap minden színben 75 től 1-50

Férfi sifion ing:

sima elővel gallér nélkül 1-20 1-50 2—
szeg. elővel gallér nélkül 1-50 1-80 2-20
himzett „ gallér nélkül 1-80 2— 2-40
batiszt „ gallér nélkül — — 2-20
selyem „ gallér nélkül — 2-20 3—
térpi gallér fehér és színes 12 drb 2 frt.
férfi kézelő fehér és színes 12 pár 4 frt.
Cretongy. ing gallérral — 90 1-20 —
sifion gallér nélkül 1— 1-20 —
férfi lábra való köpper — 80 1— 1-20
férfi lábra való atlas damask 1-30 1-60

Zsebkendők:

fél vászon színes széllel 1-20 1-50 1-80
czérna vászon színes széllel 2-40 3— 3-60
fehér vászon és batiszt 3-50 4-50 5-50
gyermek Clott esernyő — 90 1— 1-20
férfi Clott esernyő 1— 1-20 1-50
félselyem esernyő 1-80 2— 2-20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákon 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1-50

Bőrkeztyük, elismert legjobb gyártmányu

férfi- és női- minden létező színekben párja 1-20 frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyákban, továbbá válfűzők, csipkék, szallagok, kötő és horgoló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru cikkekben.

Hirdetések

felvétetnek kiadóhivatalunkban jutányos áron.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejevár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindenemű fürdőcikkék: FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPŐ, — KALAP stb. dús választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi francia **kézimunka és kötő anyagok**, felülmúlhatatlan francia szabásu **mellfűzőit**. Szintartó angol **batiszt zsebkendő** tuc. 1 frt. (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu angol napernyők és autucasban.

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Snappan, illatszer. esernyők, szivar és szivarok táskák szolid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos s kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dús választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nadszékek, függönytartók, matracok, lószőr és tengerifüvel tömve a legolesőbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindenemű **asztalos és kárpitos munkák** javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugyazinte ruganyos matracok és rolleták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfejevár, (Pollák czipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meg-
lepő olcsó árakért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rőfös kitünő minőség ezelőtt	7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 „ kanavász 30 „ „ „	„ 7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi 50 „ „ „	„ 25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives partfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.

ALAPITTATOTT: 1858. ÉVBEN.

CONCORDIA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉRCZ ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁR.

Nagy raktár
SZEMFEDELEK, VÁNKOSOK,
halotti öltönyök, madraczok,
VIRÁGOK, FÁTYOLOK SIRKOSZORUK és
VIASZGYERTYÁKBÓL.

DÚSAN FELSZERELT RAKTÁR
egyszeri és diszes
ÉRCZ és FAKOPORSÓKBÓL,
minden színben és nagyságban
AZ ÖSSZES VERSENYT TULSZÁRNYALÓ
OLCSÓ ÁRAKON!

PFINN JÓZSEF

Sürgőnyezim:
CONCORDIA
TELEFON: 79. SZÁM.
Telep: Palotai-utca 12. sz.

SZÉKESFEHÉRVÁR
Sas-utca saját ház,
A „FEKETE SAS“ SZÁLLODA ÁTELLENÉBEN.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a már 40 év óta fennálló

TEMETKEZÉSI VÁLLALATOMAT

a jelenkor minden igényeinek megfelelőleg **teljesen ujonnan** rendeztem be, s gyárosaimmal való régi összeköttetésem révén temetkezési ezikkeimet úgy a helybeli, mint a vidéki közönségnek a **legmérsékeltebb árakon** boesajthatom rendelkezésére.

Temetések **teljes rendezését** úgy **helyben** mint **vidéken elvállalom**, mikor is szobák, folyosók, kapuk behuzását a legkényesebb izlésnek megfelelőleg eszközölöm.

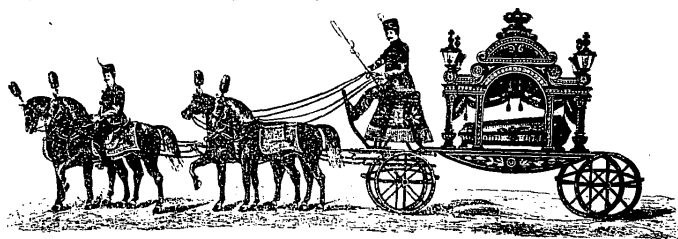
Saját halotti kocsijaimat

a következő árakon ajánlom:

Diszes fekete ezüstös nyitott halotti kocsi
2 loval **3 frt.**, 4 loval **5 frt.**

Diszes kék fehér ezüstös nyitott halotti kocsi
2 loval **3 frt.**, 4 loval **5 frt.**

Diszes fehér aranyozott üveges gyermek halotti kocsi 2 loval **2 frt.**

REMEK KIVITELÜ

üveges fekete ezüstös gyász kocsi, koszoru vivő díszkocsi

SAJÁT LOVAIMBÓL ÖSSZEÁLLITOTT * * * * *

3-3

* * * * * KETTŐS ILLETŐLEG NÉGYES FOGATTAL.

HULLÁKNAK

az ország bármely vidékére * * *

* * * * * leendő elszállítása.

NEMESI CZIMEREK
IZLÉSES ELKÉSZITÉSE.
TÁVIRAT UTJÁN ÉRKEZETT
MEGRENDELÉSEK
azonnal és pontosan eszközöltetnek.